

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА**

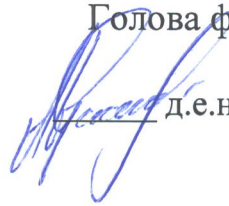
ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Ректор ХНТУСГ ім. П. Василенка

О.В.Нанка

«22» лютого 2021 р.

Голова фахової атестаційної комісії

д.е.н., проф. О.О. Красноручький

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування для здобуття ступеня «Бакалавр»
на основі ОКР «Молодший спеціаліст», «Спеціаліст»,
ОС «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр»

Спеціальність 051 – Економіка, Освітня програма «Економіка»

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування,

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Спеціальність 072 – Фінанси, банківська справа та страхування,

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Спеціальність 073 – Менеджмент, Освітня програма «Менеджмент»

Спеціальність 075 – Маркетинг, Освітня програма «Маркетинг»

Харків 2021

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Для проведення конкурсних фахових вступних випробувань на навчання на базі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст», «Спеціаліст», ОС «Бакалавр», «Магістр» наказом ректора ХНТУСГ створюються фахові атестаційні комісії, діяльність яких регламентується Положенням про приймальну комісію вищого навчального закладу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 4 листопада 2015 року за № 1351/27796.

Фахові вступні випробування проводяться фаховими атестаційними комісіями за програмами, затвердженими ректором ХНТУСГ.

Програма фахових вступних випробувань складена для вступників, які вступають на навчання до Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка за освітньо-професійною програмою бакалавра за спеціальностями 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» та передбачає оцінку базових знань осіб, що мають здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень (ОКР) молодшого спеціаліста, за темами фахових дисциплін, які дають можливість оцінити загальний рівень підготовки абітурієнтів до навчання за спеціальностями 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу на навчання ступеня бакалавр за спеціальностями 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг».

Мета вступного фахового випробування полягає в комплексній перевірці знань студентів, отриманих ними в результаті вивчення дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки молодших спеціалістів та оцінці відповідності цих знань вимогам до навчання за ступенем «бакалавр» на спеціальності 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» та проходження конкурсу.

Умови проведення вступних випробувань. Вступні випробування проводяться у усній формі, в підготовленій для проведення іспиту аудиторії. Після закінчення випробування роботи здаються, перевіряються в той же день і оцінюються членами фахової атестаційної комісії. Голова фахової атестаційної комісії підсумовує результати і оголошує оцінки.

Змістовно-методичне забезпечення вступних випробувань здійснюють науково-педагогічні працівники профільних кафедр. Порядок проведення іспиту визначається положенням про приймальну комісію ХНТУСГ.

1. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

До здачі вступних випробувань допускаються вступники, які виконали повністю навчальний план за ОКР «Молодший спеціаліст», «Спеціаліст», ОС «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр» і отримали диплом за відповідною спеціальністю.

Вступник повинен знати:

- сутність господарського обліку та історичні аспекти його становлення;
- принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік;
- предмет і метод бухгалтерського обліку;
- сутність елементів методу бухгалтерського обліку (документація та інвентаризація; оцінку та калькуляцію; бухгалтерські рахунки та подвійний запис; бухгалтерський баланс);
- порядок відображення в обліку основних господарських процесів: створення підприємства, постачання, виробництво, збут;
- зміст облікової реєстрації;
- сутність та основні принципи управлінського обліку;
- основи організації бухгалтерського обліку;
- основні економічні категорії та закони розвитку і функціонування економічних систем;
- методи економічного аналізу;
- рушійні сили, напрямки та основні етапи економічного розвитку суспільства;
- суттєві риси сучасних економічних систем;
- умови, структуру та механізм функціонування ринкової економіки;
- зміст та методи державного регулювання ринкової економіки;
- роль та механізм функціонування первинних ланок економіки – підприємства та домогосподарства;
- критерії та найважливіші показники ефективності виробництва;
- особливості функціонування капіталу у різних сферах економіки;
- сутність світового господарства;
- елементи організацій і процесу управління, поняття і зміст внутрішнього середовища організації, зовнішнього середовища в бізнесі,

соціальної відповідальності і етики;

— поєднуючи процеси такі як комунікації, моделі і методи прийняття рішень;

— функції управління – стратегічне планування, планування реалізації стратегії, організація взаємодії і розподіл повноважень, побудова організацій, мотивація, контроль;

— поняття і зміст групової динаміки і керівництва, влади і власного впливу, лідерства, стилю керівництва, управління конфліктами, змінами і стресами, управління трудовими ресурсами;

— суть і порядок створення й функціонування операційної системи виробництва;

— функції спеціалізованих служб підприємства і окремих працівників інженерної служби;

— типи виробничих і організаційних структур господарств і відповідні їм типи структур управління;

— порядок формування органів управління господарств і спеціалізованих служб;

— методи управління;

— діловодство інженерної служби;

— основні напрямки вдосконалення управління виробництвом.

Вступник повинен вміти:

— організувати роботу бухгалтерської служби на підприємстві;

— формувати основні положення облікової політики;

— складати первинні документи, складати бухгалтерські проводки;

— узагальнювати інформацію з первинних документів в регістрах синтетичного та аналітичного обліку;

— виправляти помилки в бухгалтерській документації;

— здійснювати оцінку майна підприємства;

— складати та аналізувати Баланс (звіт про фінансовий стан) підприємства;

— використовувати інформацію з форм звітності для проведення аналізу діяльності підприємства;

— організовувати, проводити і оформляти результати інвентаризації;

- організовувати збереження бухгалтерської документації;
- з'ясувати механізм дії економічних законів і механізм використання їх людством в процесі господарської діяльності;
- визначити суттєві риси сучасних економічних систем та напрямки їх еволюції;
- з'ясувати соціально-економічний зміст перетворень в економічній системі в умовах переходу до соціально-орієнтованої ринкової економіки;
- використовувати в своїй діяльності як громадянина і спеціаліста знання законів суспільно-економічного розвитку;
- давати обґрунтовану характеристику і аналізувати економічні явища і процеси, оперуючи економічними категоріями і поняттями;
- теоретично пояснити суть понять і процесів, пов'язаних із розвитком менеджменту, з підготовкою кваліфікованих менеджерів, користуватися літературними джерелами, нормативними і законодавчими актами, які причетні до менеджменту;
- робити аналіз, проектувати і оцінювати структуру управління сільськогосподарським виробництвом, структуру служб;
- розробляти положення про виробничі підрозділи і служби підприємства, розробляти посадові інструкції для спеціалістів всіх рівнів служб;
- організовувати документацію і діловодство служб; організувати і провести нараду (збори, планерки), здійснювати атестацію спеціалістів і їх робочих місць.

2. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма фахового вступного випробування для зарахування на навчання за ступенем «бакалавр» за спеціальностями 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» охоплює цикл фахових дисциплін та складається з таких частин:

Економіка

1. Види та структура ринку.
2. Витрати виробництва і собівартість продукції.
3. Гроші та їх функції. Закон грошового обігу.
4. Зайнятість і безробіття.
5. Закон вартості та його функції.
6. Закон спадаючої віддачі. Граничний продукт і граничний дохід.
7. Земельна рента.
8. Інфляція.
9. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
10. Організаційно-правові форми функціонування індивідуальних підприємств.
11. Основні напрямки сучасної економічної думки.
12. Основні типи відтворення і економічного зростання.
13. Поняття про конкуренцію. Види конкуренції.
14. Поняття про ринкову інфраструктуру.
15. Попит і пропозиція капіталу, їх взаємодія. Процент на капітал.
16. Попит. Закон попиту. Еластичність попиту.
17. Прибуток. Середня норма прибутку.
18. Процес утворення та нагромадження капіталу.
19. Товар і його властивості.
20. Характеристика і закон пропозиції. Еластичність пропозиції.

Облік і оподаткування

1. Бухгалтерський баланс, його зміст та будова.
2. Визначення власного капіталу, його види та облік.
3. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями.
4. Користувачі облікової інформації.
5. Метод та методичні прийоми бухгалтерського обліку.
6. Облік виробничих запасів в системі рахунків.

7. Облік касових операцій в системі рахунків.
8. Облік малоцінних і швидкозношуваних предметів в системі рахунків.
9. Облік розрахунків з оплати праці в системі рахунків.
10. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками в системі рахунків.
11. Подвійний запис, його суть та значення.
12. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку.
13. Принципи бухгалтерського обліку.
14. Суть, значення і види інвентаризації.
15. Суть, призначення та будова рахунків бухгалтерського обліку.
16. Форми бухгалтерського обліку.
17. Функції бухгалтерського обліку.
18. Характеристика плану рахунків бухгалтерського обліку.
19. Характеристика рахунків бухгалтерського обліку.
20. Характеристика вимірників, що застосовуються в господарському обліку.

Фінанси, банківська справа та страхування

1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів.
2. Фінансова система.
3. Генезис і еволюція фінансів.
4. Становлення та розвиток фінансової науки.
5. Фінансова політика і фінансове право.
6. Податки. Податкова система.
7. Бюджет і бюджетна система.
8. Бюджетний дефіцит.
9. Державний кредит.
10. Місцеві фінанси. Бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання.
11. Соціальні позабюджетні фонди.
12. Фінанси суб'єктів господарювання.
13. Фінанси домогосподарств.
14. Страхування. Страховий ринок.
15. Фінансовий ринок.
16. Фінансовий менеджмент.
17. Міжнародні фінанси.
18. Фінансова безпека держави.
19. Фінанси країн з розвинутою ринковою економікою.
20. Фінанси європейського союзу.

Менеджмент

1. Виробничий менеджмент.
2. Влада в менеджменті.
3. Інвестиційний менеджмент.
4. Інноваційний менеджмент.
5. Комунікації в системі менеджменту.
6. Лідерство в менеджменті.
7. Менеджер у соціально-економічній системі.
8. Менеджмент підприємництва та ринкових структур.
9. Менеджмент як система.
10. Менеджмент, його задачі та сфери застосування.
11. Міжнародний менеджмент.
12. Розроблення та ухвалення управлінських рішень.
13. Соціальна відповідальність і етика в менеджменті.
14. Соціально-психологічні аспекти керівництва. Менеджмент персоналу.
15. Управління конфліктними ситуаціями.
16. Фінансовий менеджмент.
17. Функції менеджменту. Функції планування.
18. Функція контролю в менеджменті.
19. Функція мотивації в менеджменті.
20. Функція організаторської діяльності.

Маркетинг

1. Зміст маркетингу і його соціально-економічна спрямованість.
2. Маркетинг у практичній діяльності фірм, організацій та установ.
3. Управління маркетингом.
4. Оточуюче середовище маркетингу.
5. Інформаційні системи та маркетингові дослідження.
6. Соціологічні дослідження у вивченні поведінки покупців.
7. Дослідження кон'юнктури в торгівлі.
8. Дослідження поведінки покупців.
9. Конкуренція в діяльності підприємств.
10. Сегментація ринку.
11. Маркетингова товарна політика.
12. Маркетингова цінова політика.
13. Маркетингова політика комунікацій.
14. Планування в маркетинговій діяльності.
15. Контроль і ревізія маркетингу.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного іспиту обчислюються (за шкалою від 100 до 200):

$$P = П1 + П2 + П3,$$

де П1 – оцінка за перше питання (за шкалою 0-60).

П2 – оцінка за друге питання (за шкалою 0-60).

П3 – оцінка за третє питання (за шкалою 0-80).

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів з урахування рівнів підготовки:

У разі отримання оцінки від 0 до 99 іспит вважається таким, який не складено і вступник до участі у конкурсному випробуванні не допускається.

Оцінювання рівня підготовки, тобто знань і умінь вступника, відбувається на підставі наступних критеріїв:

1. Правильність відповіді;
2. Ступінь усвідомлення програмного матеріалу;
3. Вміння користуватись засвоєним матеріалом.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі усного іспиту. Для проведення вступного іспиту формуються окремі групи вступників в порядку надходження (реєстрації) документів. Список допущених до вступного іспиту ухвалюється рішенням приймальної комісії, про що складається відповідний протокол.

Для проведення вступного іспиту головами фахових атестаційних комісій попередньо готуються екзаменаційні білети відповідно до «Програми фахових вступних випробувань». Програма фахових вступних випробувань оприлюднюється на вебсайті Університету.

Іспит проводиться у строки передбачені Правилами прийому до ХНТУСГ ім. П.Василенка.

На іспит вступник з'являється з паспортом, при пред'явленні якого він отримує екзаменаційний лист, завдання (екзаменаційний білет). Екзаменаційний білет містить завдання з тем, вказаних у програмі фахових вступних випробувань. Вступник відповідає на них з попередньою підготовкою 2 години в цілому. Користуватися при підготовці друкованими або електронними інформаційними засобами забороняється.

При підготовці відповіді використовуються листи відповіді, які зберігаються після випробування в особовій справі вступника.

Результати випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів за правилами, вказаними в розділі «Критерії оцінювання вступних фахових випробувань» і відмічаються у «Листі усної відповіді». Рівень знань вступника за результатами іспиту заноситься також до екзаменаційної відомості і підтверджується підписами членів комісії. Відомість оформляється одночасно з «екзаменаційним листом» вступника і передається до приймальної комісії.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Adam E.H., Ebert J.R. Production and Operations Management: Concepts, Models and Behavior. 5th ed. – New York, Prentice Hall Englewood Cliffs, 2012.
2. Heizer J.H., Render B. Production and Operations Management: Strategies and Tactics. 3th ed. – Boston, Allyn and Bacon, 2011.
3. Бланк И.А. Управление прибылью. – К.: Ника-Центр, 1998. – 544 с.
4. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Виробничий (операційний) менеджмент: навчальний посібник. Вид. 2-ге виправл. і доп. / За редакцією В.О. Василенка. – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 532 с.
5. Гевко І.Б. Операційний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2007 р. – 228 с.
6. Гончаров В.В. Специфика управления важнейшими ресурсами. – М.: МНИИПУ, 2008. – 176 с.
7. Горелик О.М. Производственный менеджмент: принятие и реализация управленческих решений: учебное пособие / О.М. Горелик. – М.: КНОРУС, 2007. – 272 с.
8. Гэлловэй Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика. – СПб.: Питер, 2012. – 320 с.: ил. – (Серия «Теория и практика менеджмента»).
9. Дем'яненко С.І. Менеджмент виробничих витрат у сільському господарстві. – К.: КНЕУ, 2006. – 264 с.
10. Козловский В.А., Маркина Т.В., Макаров В.М. Производственный и операционный менеджмент. Учебник. – СПб.: «Специальная литература», 1998. – 366 с.
11. Курочкин А.С. Операционный менеджмент: Учебн. пособие. – К.: МАУП, 2010. – 144 с.
12. Латфуллин Г.Р. Теория организации / Г.Р. Латфуллин, А.В. Райченко. - СПб. : Питер, 2004. - 395 с.
13. Макаренко М.В., Махалина О.М. Производственный менеджмент: Учеб. пособие для вузов. – М.: «Издательство ПРИОР», 2008. – 384 с.
14. Менеджмент организации: учеб. пособие / Под ред. З.П. Румянцева. – М.: Инфра – М, 2007. – 432 с.
15. Мильнер Б.З. Теория организации : учебник / Б.З Мильнер. - М. : Инфра-М, 2009. - 864 с.

16. Михайловська О.В. Операційний менеджмент. Начальний посібник. – К.: Кондор, 2008. – 550 с.
17. Монастирський Г.Л. Теорія організації: навч. посіб. / Г.Л. Монастирський. - К.: Знання, 2008.-319 с.
18. Олійник І.А., Пасічник В.Г. та ін. Операційний менеджмент. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 160 с.
19. Організація виробництва: навч. посіб. / В.О. Онищенко, О.В. Редкін, А.С. Старовірець, В.Я. Чевганова. – К.: Лібра, 2005. – 336 с.
20. Плоткін Я.Д., Пащенко І.Н. Виробничий менеджмент. – Львів: ІВЦ «ІНТЕЛЕКТ+», 2009.
21. Практикум з операційного менеджменту: Навчальний посібник / Укладач В.Й. Іванова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2005. – 72 с. Укр. мова ISBN 966-392-016-5
22. Радченко Я.В., Смирнов З.А. Теория организации. ГУ. - М. : ЗАО Финстатинформ, 2000.-212 с.
23. Саблук П.Т., Ситник В.П. Ціноутворення в умовах ринкових відносин в АПК. – К.: ІАЕ, 1997. – 501 с.
24. Смирнов З.А. Теория организации. - М.: Инфра-М, 2003. - 248 с.
25. Соснін О.С., Казарцев В.В. Виробничий і операційний менеджмент: Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 147 с.
26. Сумець О.М. Операційний менеджмент: теоретичний аспект і практичні завдання: Підручник. 3-тє вид., перероб. та доповн. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 480 с.
27. Теория организации / Т.Ю. Приходько, В.И. Приходько. - СПб. : Питер, 2004. - 269 с.
28. Томпсон А.А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: Учебник для вузов / М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2008. – 576 с.
29. Чейз Ричард Б., Эквилайн Николас Дж, Якобс Роберт Ф. Производственный и операционный менеджмент, 8-е издание / Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2001. – 704 с.
30. Шиян Н.І. Операційний менеджмент: Конспект лекцій / ХНТУСГ ім. П. Василенка. – Х.: ТОВ «СТАС», 2006. – 85 с.
31. Школа І.М., Михайловська О.В. Операційний менеджмент. Практикум. – Чернівці: Книги ХХІ, 2004. – 374 с.
32. Яременко О. Операционный менеджмент. – Х.: Фолио, 2002. – 231 с.